

Nuorten Osaisto

Minkä nuorena oppii,
sen vanhana taitaa

METSÄRUUSU

Kirj. Helmi M—n.
Metsä ruusu, metsä ruusu
Pienen torpan ainut kukka
Vanha mummo sua vaali
Peläten, ett' vie sun hukka.

Kaunis olit, armas olit
Luojan töiden tähti, helmi,
Tanhuvilla mummon riemuks'
Metsäruusu, telmi, telmi.

Kesän kauniin, sulo suven
Leikki, lehui metsän impi —
Poskipäiden punaan hilpi
Syksypuoleen hallan rimpi.

Saft sä surun, niin saft surun
Se henkää sun poskillasi.
Mikä turma sinuun sattui,
Ei säälinyt ees nuoruuttasi.

Lähemmäksi, vain lähemmäksi
Suru saapui, ilo puuttui,
Kuolinhymnyks' metsäruusun
Holaulut muuttui, muuttui.

Palellutti syksy tuulet
Ne metsäruusun hautaan saattol.
Itki mummo ahuttansa,
Myös valjun äidin suru kaatol.

Palvelijattaret järjestyvät

Seattlessa, Wash. ovat kotipalvelijattaret järjestyneet sinä tarkoituksessa, että poistaa sunnuntaiyö kokonaan. Niin ilmoittaa naisten ammattiliiton liitto.

Nyt on jokaisen palvelustytön velvollisuus Seattlesta liittyä järjestöön. Ei suinkaan ole paljon se, että palvelijattarillakin olisi yksi päivä viikossa vapaata aikaa — yksi kokonainen päivä.

Toivomme, että suomalaiset palvelustytöt antavat usein tietoa tuon järjestön hommista toisille palvelustytöille tämän lehden kautta.

PANI JA HÄNEN KASVATUSVAN- HEMPANSA

Kirj. Anna Aro.

Pani oli pieni tyttö joka oli jäänyt orvoksi. Äiti oli juossut pois ja jättänyt pikku Panin oman onnensa nojaan. Isää ei hänellä ollut ollenkaan.

Hyvät ihmiset toimittivat Panin lasten kotiin. Siellä ei Panin tosin kauan tarvinnut olla, sillä eräs naishenkilö halusi kasvattityttöä ja Pani toimitettiin hänelle, tälle kristitylle naiselle. Oli-ko se koti hänelle parempi kuin mitä olisi ollut lasten koti, sitä on vaikea sanoa.

Kasvatusvanhemmat eivät olleet sitä, miksi syrjäiset heidät otaksuivat. Nainen oli irlantilainen kansallisuudeltaan ja mies tanskalainen. Mies oli juoppo ja vaimo seurasi miehensä esimerkkiä. Heidän kotinsa siis, suotaan sanoen oli helvetti. Puolisot toisinaan tappelivat juovuspäissään päivät ja yöt perään siksi kunnes viranomaiset vangitsivat miehen naapurien yörauhan häiritsemisestä. Sinä yö-

nä oli mies pieksänyt vaimonsa lähes puolikuoliaaksi.

Päivä oli kulunut vangitsemisesta kun vaimo meni rukoilemaan viranomaisia, että laskisivat hänen miehensä vapauteen ja otti kaiken syyn itse päälensä sanoen, että kaikki mustelmat mitä hänessä oli olivat hänen syynsä eikä miehen, että hän muka oli pudonnut kellariin.

Hän sai miehensä pelastetuksi vankeudesta, mutta kun mies pääsi kotiin, niin alkoi tappelu uudelleen.

Lukija mahdollisesti kysyy, että mistä heillä riitti rahaa alimmaiseen juopotteluun. Vaimon vanha isä sairasti heidän luonaan ja vanhuksella oli jonkun verran sisääntuloja ja tytär ja hänen miehensä tuhlasivat rahat, jotka vanhus olisi mukavuudekseen tarvinnut.

Pikku Pani sai hyvin usein nukkua missä milloinkin. Pelosta kauhistuneena hän joskus piiloutui vaatekaappiin, ettei nuo mallikelpoiset kasvatusvanhemmat olisi häntä löytäneet. Ja silloin kun hänet löydettiin, rangaistiin häntä aina tavau mukaan, vaikka ei olisi ollut asiaakaan rankaisemiseen. Juoppouden hulluudessa menivät vanhemmat rangaistusvoimien päälle, niinkin pitkälle, että panivat lusikalla turkinpippuria suuhun. Toisinaan annettiin raippoja.

Joskus heräsivät naapurit Panin häähäntöihin: "Älä tee sitä, se tekee kipeää!" Naapurit uhkailivat ilmoittaa asiasta viranomaisille, mutta ymmärrettävästi on ettei kukaan syrjäinen tahtonut sotkea itseään heidän yksityisasioihinsa. Pani parka ei usein päässyt ulos kadulle muiden ihmisten ilmoille. Pelkäsimme kai, että Pani kertoo toisille lapsille kotiloista, kuten hän tekikin aina kun sattui toisten lasten seuraan pääsemään. Ja toiset lapset vuorostaan kertoivat vanhemmilleen, mitä Pani on kertonut ja siten tuli Panin raukan kurja kohtalo ihmisten tietoon.

On ihme etteivät viranomaiset ottaneet asiasta parempaa selvää, vaikka siitä joku oli heille huomauttanut toivoen jotain valoa siten tulevan Panin synkään elämään. Mutta mitäpä hyvää voi viranomaisilta odottaa. Hehän ovat vaan rikosten-tekijöitä rangailematta eikä suinkaan ihmisiä rikoksista pelastamassa.

Ja mitä voimme me odottaa edellä kerrotulla tavalla kasvatetusta lapsesta kun hän varttuu kypsempään ikään? Voipiko sellaisissa oloissa kasvaa tervejärkinen ja tervehermoinen ihminen? Ei voi. Minä sanon, että mitä tietää sellainen kasvatti mistään paremmasta. Tällaisista kasvateista kasvaa yhteiskunnan mätäpaiseita. Kun vanhemmat kurjimmukset kaatuvat, kuolevat pois, niin toisia kasvatetaan tilalle.

Usein näkee sanomalehdissä seuraavan tapaisia uutisia: "Nuori tyttö vangittu sopimattoman elämän harjoittamisesta." "Nuori poika vangittu varkaudesta", jne. Viranomaiset ihmettelevät missä on vika, että nuorten rikollisten luku vuosi vuodelta lisääntyy, eivätkä etsi syitä mistä se rikollisuus johuu.

Meidän nykyinen yhteiskuntamme on puolitain mätäpaiseitten peittämiä. Väkiuomat ovat yhtenä syynä mätäpaiseitten kasvamiseen. Väkiuomat tuottavat kirousta perhe-elämään. Kuinka monta tuhatta perhettä onkaan ikinesti onneton sentähden, että perheessä väkiuomia suositetaan ja käytetään. Kuinka monta murhaa tehdään väkiuomien huumauksessa. Kuinka paljon mielipuolisuuksia, parantumattomia sairautta ja kurjuttia ylenmääräisten huumausainesten käyttöä tuottaa.

Pikku Pani on yksi yhteiskuntamme uhreista. Hänestä tuskin koskaan voi tulla kunnan ihminen, sillä mitä vanhemmat ovat sitä on myös useammassa tapauksessa lapset.

Minä olen sitä mieltä, että lasten koti olisi ollut parempi sellaiselle lapselle ja kaikille sellaisille lapsille, joilla ei ole omia vanhempia eikä tietoa oman äidin rakkautesta ja hellästä huolenpidosta. Orpojen kodissa tuskin käytettäne väkiuomia tai muita huumausaineita ja lapsi kasvaa kuitenkin niiden vaikutuksesta vapaana, ja hänen nuori verensä säilyy puhtaana myrkyturmelmuksesta.

Tunnen tämän henkilön joka on pikku Panilla äidin sijaisena ja olen kertonut tämän totuuden mukaisesti. Tästä siis ei tarvitse terveiden kunnan äitien eikä ihmimillisten terveiden kunnan äitipuolien loukkaantua.

Jospa yhteiskuntamme pian voisi muodostua sellaiseksi, ettei tällaisia murhenäytelmiä enään maailmassa olisi nähtävänä eikä kerrottavana, kuin on pikku Panin elämän tarina.

MARTTA

Kirj. Anna Kokko.

Martta on mainittu jo lapsesta saakka poikamaiseksi ja minä, hänet hyvin tuntien, rupeaisin väittelemään sen puolesta, että ei häittäisi, vaikka pikkutyöt olisivat enemmän poikamaisia kuin neitimäisiä, jota he, ikävä kyllä, niin usein ovat.

Martalla oli poikain toimet ja harrastukset. Ihmettelen, että hän täysikasvaneena on niin lapsirakas, vaikka hän ei milloinkaan ole leikkinyt nukeilla eikä ollut "talosilla".

Hänen pikku ruumiinsa oli

vankka, poskensa punaiset ja silmänsä sirkeät.

Martan isä oli perinyt talon isältään, joka vietti nyt vanhuutensa päiviä talossa.

Hänestä se tuli tytön varsinainen kasvattaja, sillä Martan isä oli kovin hiljainen mies ja aina töissä päivät pitkät pelloilla, metsillä ja vainioilla.

Äiti taas oli kiinni kototehtävissä ja vaikka hän rakastikin paljon työntyttönsä, niin uskoi hän tämän mielellään isoisän hoiviin.

Ukko oli vielä moroteva veitikka ja valoi oman henkensä ja olentonsa tyttöönsä. Mauanna taivena ajeli seurakunnan pastori asioilla kulkien talon kautta. Hän pistäisi tapaamaan ukkoa. Kiire oli papilla ja kun ei kahvipannu ollut kuumana, niin tarjosi ukko vieraille palan pannukakua ja maitoa. Sukesi siinä keskustelu.

— Harvoin se vanhus käy kirkossa, sanoi pappi.

— Harvoimpa sieltä kirkostakin meillä käydään, arveli ukko. Eikä pastori osannut muuta kun puhua ihan maallisesti jokapäiväisistä asioista.

Kerran taasen olivat Martta ja ukko menossa kylälle. Heitä vastaan tuli kaksi pientä poikaa. Nämä olivat menossa tapaamaan Martan kotona työssä olevaa isäänsä. Pojat tervehtivät aikoen sivuuttaa vastaan tulijat, mutta ukko pysähtyi puhelemaan. Ilmotessa varotti hän poikia: Älkää menkö tätä tietä, sillä, vähän matkan päässä on paikka, joka, kun astutte yhden askeleen eteenpäin, vie kaksi taakse päin.

— Missä se paikka on? kysyi Martta.

— Ei sitä olekaan, mutta taidon nähdä miten pojat omiin neuvojensa asiasta selviytyvät.

Vejekset harkitsivat asiaa ja kiersivät suuren mutkan kautta taloon.

Ajan hengestä huolimatta ei ukko ollut mikään humanistisen jumalaopin tyrkittäjä, vain rakasti luontoa ja tervettä järjen toimintaa kaikissa asioissa.

Näissä asioissa ei oltu silloin vielä kärsitty ja vanhus nautti paikkakuntalaistensa kunnioitusta ja luottamusta avuliana ja kätevästä järjen miehenä.

Myös koetti hän, ehkäpä väistomaisesti säilyttää lastenlastensa herkan, nuoren mielen terveenä ja arvostelukykyisenä.

Pikku Martta oli enimmänsä koulun seurassa ja imi tämän ajatus ja toimintatavan.

Kerran oli Martta nähnyt palvelustytöiden sunnuntai-illan hämyssä katsovan "onnenpeiliin". Hän rupesi kokeilemaan seuraavana päivänä sitä samaista.

Äiti ei ollut kotona ja talossa oleva kankuri ei pitänyt siitä, että tyttö poltti kynttilöitä suotta päivällä. Hän kielsi koko homman, mutta turhaan. Tyttö ei totellut ja kutoja turvausi sanomaan:

(Jatk.)